

Slutanalys av

EU:s reviderade förnybartdirektiv (RED), mål och värme

Huvudsakligt innehåll (*utveckling i priorfrågor jmf med ursprungsförslag*)

Övergripande mål

- Höjt mål för förnybart till minst 42,5% av slutanvändningen till 2030 på EU-nivå. Medlemsstaterna ska därutöver *sträva efter* att nå ett EU-mål på 45% till 2030.

Värmedel

- Ett indikativt mål för användning av minst 49% förnybar energi i bebyggelsen till 2030 sätts upp. Medlemsstaterna får inkludera spillvärme- och -kyla i måluppfyllnaden upp till en gräns på 20%, och om så är fallet ska halva andelen av spillvärmens och -kylan utgöras av en motsvarande målökning.
- Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsprocessen för att installera värmepumpar under 50 MW inte överstiger en månad, förutom för bergvärmepumpar där tillståndsprocessen ej får överstiga 3 månader (art. 16 d).
- Ett bindande mål införs för medlemsstaterna att öka andelen förnybar energi för värme- och kylasektorn med minst 0,8%-enheter/år under perioden 2021-2025 och med minst 1,1%-enheter under perioden 2026-2030 som andel av den nationella slutanvändningen av energi. Medlemsstaterna får inkludera spillvärme- och -kyla upp till en gräns på 0,4%-enheter och om så är fallet ska den årliga ökningen öka med halva procentandelen upp till en gräns på 1%-enhet för åren 2021-2025 och 1,3 %-enheter för perioden 2026-2030.
- Medlemsstaterna ska utöver minimikraven *sträva efter* att öka andelen förnybar energi i värme- och kylasektorn enligt en nationell bördefördelning i bilaga 1a där andelen för Sverige uppgår till 0,7%/år för perioden 2021-2030.
- Informationskraven i samband med fakturering till fjärrvärme- och fjärrkylekunder utökas till att även redovisa hur stora nätförlusterna är (art. 24.1).
- Reglerna om tredjepartstillträde till fjärrvärmenäten i art. 24 kompletteras men tidigare undantagsregler för länder med en hög förnybart-andel (>60%) som Sverige kan tillämpa kvarstår.

Effekter på kunderna

Effekterna för kunderna bedöms bli små då Sverige redan ligger över både målet om 49% andel förnybar energi i bebyggelsen och tröskelvärdet på 60%-andel förnybart i värme- och kylasektorerna.

De nya tidskraven för snabbare tillståndsprocesser för värmepumpar bedöms kunna underlätta för utbyggnad av både små individuella värmepumpar i bebyggelsen och storskaliga värmepumpar i fjärrvärmerna.

Effekter på elmarknaden och kraftsystemet och fjärrvärmens konkurrenskraft

Effekterna för svensk del väntas i praktiken bli små av de nya sektorsmålen för andel förnybar energi i värme- och kylsektorerna resp. bebyggelsen då Sverige redan överskrider tröskelvärdet på 60% andel förnybart i värme- kylsektorerna resp. 49% andel förnybart i bebyggelsen.

Effekter på medlemsföretagen; producenter, elhandlare och elnätsföretag och fjärrvärmeföretag

En av direktivets direkta effekter är att fjärrvärmeföretag i samband med fakturering kommer behöva inkludera information om nätförluster för fjärrvärme- resp. fjärrkyleleveranser. Detta kommer sannolikt behöva regleras genom kompletteringar i Energimarknadsinspektionens fjärrvärme- respektive fjärrkyleföreskrifter gällande informationskrav i samband med fakturering gentemot kund.

Genomförande (*tidsram, process, möjlig samverkan med andra intressenter*)

Medlemsstaterna ska inom 18 månader från direktivets ikraftträdande ha genomfört den lagstiftning som behövs för att uppfylla direktivets krav, dvs. preliminärt våren 2025 utifrån ett slutligt antagande under hösten 2023. Vissa delar som tidsgränser för tillståndsprocesser för bl.a. värmepumpar ska dock finnas på plats redan den 1 juli 2024.

Klimat- och Näringslivsdepartementet ansvarar för genomförandet av direktivet och väntas lägga utredningsuppdrag på främst Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen för att ta fram förslag till genomförandeåtgärder och -lagstiftning.

Framtida påverkansfönster (tidpunkter för rapporteringar, utvärderingar enligt dir/förordn)

Senast den 31 december 2027 ska EU-kommissionen lämna en rapport och om det bedöms lämpligt ett lagstiftningsförslag om ett ramverk för att främja energi från förnybara energikällor efter 2030.